

3. 8. 2016

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Kde a jak uplatnit nárok na výživné pro nezletilé dítě

Soudní vymáhání a zvyšování výživného pro nezletilé dítě se liší od klasického soudního sporu o peněžité plnění. Tento článek poskytuje základní informace pro zákonné zástupce nezletilého kde a jakým způsobem nárok na výživné uplatnit.

Primárním způsobem určení výše výživného na nezletilého je dohoda mezi rodiči. Pokud dohoda není z jakéhokoli důvodu možná, je každý z rodičů oprávněn podat návrh na soud, aby výživné určil, případně jeho výši upravil. Zpravidla se výživné s růstem dětí zvyšuje, nicméně nejsou vyloučeny situace, kdy bude výživné i snižováno.

Dle § 466 písm. c) zákona č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZŘS“) rozhoduje ve věcech výživy nezletilého dítěte soud. Návrh se podává k okresnímu soudu, v Praze k soudu obvodnímu, v Brně k soudu městskému ve smyslu § 3 odst. 1 ZŘS.

Určení místně příslušného soudu, tedy toho konkrétního soudu, ke kterému se návrh podává, určuje § 4 odst. 1 ZŘS ve spojení s § 467 odst. 1 ZŘS. Je jím tzv. obecný soud nezletilého dítěte. Ve většině případů se jedná o soud, v jehož působnosti dítě bydlí. Přesné určení dle obce pobytu dítěte, nebo městské části určuje zákon č. [6/2002](#) Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů.[1]

Rozdílem oproti klasické místní příslušnosti při vymáhání jiných nároků než ve prospěch nezletilého je skutečnost, že místní příslušnost zůstává zachována u soudu, který ve věci rozhodoval jako první,[2] bez ohledu na to, zda se nezletilý následně přestěhuje.[3]

Tímto soudem je v případě rozvodu manželství rodičů ten soud, který jako první rozhodoval o péči a výživném na nezletilého, může se však jednat i o jiný soud (pokud například nebyli rodiče sezdáni). Na tomto prvním soudě se vede celý spis nezletilého, od prvního řízení až po poslední. Pravidlem totiž bývá, že v průběhu dospívání nezletilého dochází k potřebě úpravy styku a výživného (například nástupem na základní, střední nebo vysokou školu) a zákonodárce nepovažuje za racionální měnit soud, který již o věci jednou jednal.

Tato skutečnost může působit problémy, proto zákon umožňuje přenést působnost na jiný soud, podle aktuálního bydliště nezletilého postupem dle § 5 ZŘS. Tento postup může však využít pouze místně příslušný soud, nikoliv účastník (navrhovatel) samotný. Proti tomuto rozhodnutí je přípustné odvolání ve lhůtě 15 dnů. Rozhodnutí musí být samozřejmě řádně zdůvodněno.

Důvodem pro přenesení působnosti může být zmíněná změna bydliště nezletilého, ale i další skutečnosti. Důležité je, aby změna byla v zájmu nezletilého dítěte. Sledovaným zájmem je rychlost řízení a s tím spojené dokazování, přístup nezletilého či jeho zástupce k soudu, znalost místních

poměrů a podobně.

Druhou možností, jak dosáhnout změny místní příslušnosti, je podání návrhu na jiný soud, aniž by jakýkoliv z účastníků namítl místní nepřislusnost a tuto skutečnost nezjistil ani soud, kterému byl návrh zaslán. Účastník má právo námitku místní nepřislusnosti namítnout pouze do doby svého prvního úkonu ve věci (tedy do doby, než se k návrhu vyjádří, případně se zúčastní prvního jednání ve věci). Soud může místní příslusnost zkoumat dle § 105 odst. 1 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů nejpozději do začátku jednání ve věci samé.

Návrh se podává písemně s uvedením obou rodičů nezletilého dítěte, jejich adres a dat narození. Podání musí být datováno a osoba, která jej podává, jej musí podepsat. V návrhu by mělo být uvedeno, čeho se navrhovatel domáhá (zvýšení výživného), důvody, proč se ho domáhá a případně kdy a jak bylo dříve rozhodnuto. Návrh se podává v tolika vyhotoveních, kolik bude v řízení účastníků plus jedno pro soud (§ 42 odst. 4 OSŘ). V klasickém případě (otec, matka, dítě) se k soudu zasílá podání v trojím vyhotovení. Přílohy se přikládají v jednom vyhotovení bez ohledu na počet účastníků. Soudní poplatek se ve věcech výživného neplatí.

Po podání návrhu soud postupuje samostatně s tím, že může navrhovatele vyzvat k doplnění jeho podání, pokud nesplňuje všechny náležitosti. Po jmenování opatrovníka a rozeslání podání účastníkům se nařizuje soudní jednání.

Mgr. Miroslav Galvas,
advokátní koncipient

[DOHNAL PERTOT SLANINA, advokátní kancelář, v.o.s.](#)
OLOMOUC | PRAHA | HRADEC KRÁLOVÉ | LETOHRAD

Palackého 75/21
779 00 Olomouc

Prvního pluku 347/12a
186 00 Praha 8 - Karlín

Komenského 266/3
500 03 Hradec Králové

Václavské náměstí 76
561 51 Letohrad

Tel.: +420 587 407 086
e-mail: info@akdps.cz

[1] Zejména jeho přílohy, kde lze vyhledat dle obce místně příslušný soud.

[2] Svoboda, K., Tlášková, Š., Vlácil, D., Levý, J., Hromada, M. a kol.: Zákon o zvláštních řízeních soudních. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 936.

[3] Ze soudní praxe lze uvést usnesení Ústavního soud, II. ÚS 3363/12 ze dne 27. 8. 2013.

Další články:

- [AI omnibus](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Vyčlenění rodinných nemovitostí \(i v podobě podílu v bytovém družstvu\) do svěřenského fondu](#)
- [Sport versus EU - aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)
- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)